

PUBL. 11/5

Årsredovisning
för
AB Industrivärden

Wk. 5 23/2

78

Styrelse

Tore Browaldh, f. 1917, ordförande, teknologie doktor, 1:e vice ordförande i Svenska Handelsbanken

Bo Rydin, f. 1932, vice ordförande, verkställande direktör i Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA

Arne Gadd, f. 1932, förordnad av Regeringen, riksdagsledamot

Olof Kyhlberg, f. 1917, bankdirektör

John Mattson, f. 1915, byggmästare

Stig Ramel, f. 1927, verkställande direktör i Nobelstiftelsen

Olof Wirström, f. 1923, vice verkställande direktör i Trygg-Hansa

Styrelsesuppleanter

Per Lindberg, f. 1923, verkställande direktör

Sven Moberg, f. 1919, förordnad av Regeringen, generaldirektör i Statskontoret

Revisorer

Tore Henckel, auktoriserad revisor, Öhrlings Revisionsbyrå AB

Torsten Lilliestierna, direktör, Trygg-Hansa

Revisorsuppleanter

Carl Henrik Witt, auktoriserad revisor, Öhrlings Revisionsbyrå AB

Carl-Göran Herrmann, auktoriserad revisor, Öhrlings Revisionsbyrå AB

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls måndagen den 28 maj 1979 kl 17.00 på Handelsbankens huvudkontor, Föreläsningssalen, Kungsträdgårdsgatan 2, Stockholm.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i bolagsstämman skall anmäla sig till styrelsen under adress AB Industrivärden, Kungsträdgårdsgatan 16, 111 47 Stockholm, eller per tel 08-23 78 30 senast kl 15.00 tisdagen den 22 maj.

Aktieägare som önskar delta i förhandlingarna på stämman måste även vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast fredagen den 18 maj 1979.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier skall senast fredagen den 18 maj 1979 tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos VPC för att äga rätt att delta i förhandlingarna på stämman.

Utdelning

Av bolagsstämman beslutad utdelning kommer att genom Värdepapperscentralen VPC AB utbetalas till de aktieägare, som på avstämningsdagen är införda i bolagets aktiebok. Utdelningen beräknas komma att utsändas från Värdepapperscentralen VPC AB den 7 juni 1979, förutsatt att bolagsstämman fastställer styrelsens förslag att den 30 maj skall vara avstämningsdag.

Ägare av gammalt aktiebrev kan ej erhålla utdelning förrän han avlämnat aktiebrevet för utbyte mot nytt brev och blivit införd i den av VPC förda aktieboken.

Adressändring

Aktieägare som har ändrat adress bör omgående anmäla detta till VPC.

Till våra aktieägare

Svenskt näringsliv är på väg upp från det bottenläge, där vi legat under 1977 och 1978. Krisen under dessa år har varit den i särklass svåraste under efterkrigstiden. Det är ett bevis på styrkan hos svenska företag att de flesta klarat de besvärliga åren någorlunda helskinnade. De bästa har gått rätt oberörda genom krisen.

För ett investmentbolag som Industrivärden, vilket har aktieförvaltning som sin huvuduppgift, är lönsamheten hos de företag, som vi har i vår aktieportfölj, av avgörande betydelse för vår egen resultatutveckling. Även hos våra portföljbolag låg lönsamheten under 1976–78 lägre än tidigare – dock var nedgången väsentligt mindre än för börsbolagen som helhet.

Under de senaste åren har Industrivärdens rörelsedrivande dotterbolag bibehållit sin vinstnivå och kunnat lämna ökade utdelningar som bidrag till moderbolagets resultat. Det har således funnits en stabil grund för styrelsens förslag om höjd utdelning till våra aktieägare även för de allmänt sett mycket dåliga åren 1977 och 1978. Vi har därmed fortsatt den obrutna traditionen sedan starten 1944 att varje år höja utdelningen. När vinstläget inom näringslivet nu synes vara på väg mot en något så när acceptabel nivå, hoppas jag att det skall bli möjligt att hålla en tillfredsställande tillväxttakt i vår utdelning till aktieägarna.

Fördelarna med ett investmentbolag som Industrivärden – inte minst för de mindre aktiespararna – har illustrerats mycket påtagligt under de gångna, besvärliga åren. Genom en stor och differentierad aktieportfölj fördelas riskerna. Stabila och lönsamma dotterbolag ökar ytterligare den ekonomiska motståndskraften.

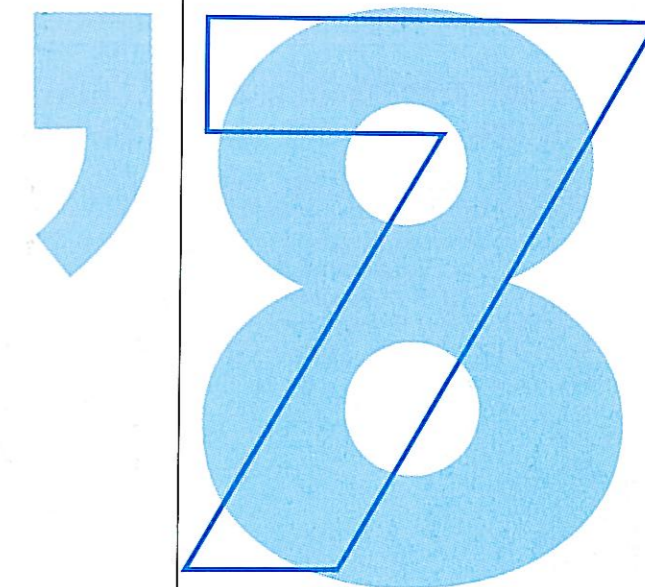
Även om utvecklingen under innevarande år kan bedömas gå åt rätt håll för svenskt näringsliv, är framtiden i ett längre perspektiv mer än tidigare fylld av osäkerhet och problem. Det enda helt säkra är att stora förändringar kommer att ske – till det bättre och det sämre. Det blir allt viktigare och allt svårare att satsa rätt. Inte alla företag kan förutspås ett gynnsamt 80-tal. I tider av osäkerhet och förändring får den inbyggda riskfördelning som investmentbolagen erbjuder ett särskilt värde.

Vi i Industrivärden försöker anpassa vår aktieportfölj efter de nya förhållanden som avtecknar sig. Vi vill liksom hittills bidra till näringslivets försörjning med riskkapital och till utvecklingsfrämjande strukturförändringar i de fall sådana insatser ter sig ekonomiskt välmotiverade.

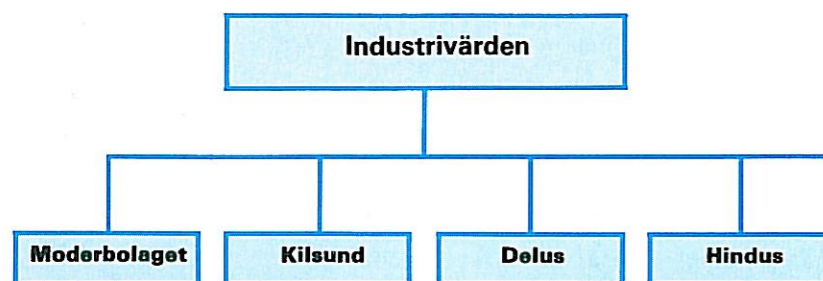
Vi avser dessutom att öka Industrivärden-gruppens redan rätt betydande innehav av förvaltningsfastigheter. Genom det markinnehav och det exploaterings- och byggnadskunnande som vi har inom JM- och OR-koncernerna har Industrivärden särskilt goda förutsättningar att bygga ut sitt fastighetsbestånd.

Stockholm i mars 1979

Per Lindberg
Verkställande direktör

2	VD:s brev till aktieägarna
4	Översikt
6	Fem års utveckling
7	Aktieförvaltningen
11	Aktieförvaltningens portfölj
12	John Mattson-koncernen
14	Olsson & Rosenlund-koncernen
16	Gullfiber-koncernen
18	JIMOR AB
19	Fastighetsförvaltningen
20	Uppgifter om hela koncernen
20	Förslag till vinstdisposition
21	Moderbolagets resultaträkning
21	Finansieringsanalys för moderbolaget
22	Moderbolagets balansräkning
23	Koncernens resultaträkning
24	Koncernens balansräkning
26	Finansieringsanalys för koncernen
27	Bokslutskommentarer
30	Revisionsberättelse

Aktieförvaltningen

Syftet med Industrivärden verksamhet har alltsedan starten 1944 främst varit att förvalta aktier i börsnoterade företag. I avsikt att bredda och förstärka basen för verksamheten har Industrivärden under årens lopp förvärvat vissa rörelsedrivande dotterbolag.

Aktieförvaltningen bedrivs huvudsakligen i moderbolaget men även de aktieförvaltande dotterbolagen Kilsund (förvärvat 1978) och Delus har rätt betydande aktieportföljer. Värdet av det sammanlagda aktieinnehavet uppgick 1978.12.31 till 755 mkr. Det bokförda värdet var 325 mkr. Dotterbolaget Hindus driver handel med värdepapper och lånerörelse.

Aktieförvaltningens 10 största aktieposter och deras andel av det totala portföljvärdet var:

	Börsvärde 1978.12.31, mkr	Andel av portföljvärdet, %
SCA	141	18,7
L M Ericsson	112	14,8
AGA	106	14,0
Handelsbanken	49	6,5
Gunnebo	35	4,6
Ahlsell	28	3,7
Promotion	27	3,6
Astra	24	3,2
Alfa-Laval	21	2,8
Skandia	19	2,5

I aktieförvaltningen köptes under 1978 aktier för 65 mkr. Det största förvärvet avsåg samtliga på marknaden befintliga aktier i Kilsunds AB, vilka inköptes för 23 mkr. Rätt betydande omplaceringar gjordes i aktieportföljen. Försäljningarna uppgick till 42 mkr. Om korrigeringar görs för köp och försäljningar, ökade aktieportföljens värde under året med 17 %.

Aktieförvaltningens resultat före skatt blev 32,4 (32,1) mkr och det beräknade nettoresultatet¹⁾ 31,8 (31,8) mkr. Detta resultat motsvarar 10:20 (10:20) kr per aktie i Industrivärden.

Prognos för 1979

Aktieförvaltningens resultat förutses öka under 1979; moderbolagets utdelningsintäkter beräknas stiga med ca 11 %. Underlaget för prognosen redovisas på sid 10.

¹⁾ Beräknat nettoresultat: Rörelsens resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för kalkylmässigt beräknad skatt.

Utdelning för 1978

Styrelsen i AB Industrivärden föreslår att utdelningen för 1978 fastställs till 10:50 (9:75) kr per aktie, en ökning med 8 %.

Industrivärden aktieägare

Industrivärden aktiekapital är 156.001.550 kr, uppdelat på 3.120.031 aktier med ett nominellt värde av 50 kr per aktie.

Industrivärden har drygt 16.000 aktieägare. Endast ca 200 av dessa äger mer än 1.000 aktier. De mindre aktieägarna är alltså till antalet i stor majoritet. De äger tillsammans närmare 45 % av aktiekapitalet. Ingen aktieägare äger mer än drygt 5 % av aktiekapitalet. De största aktieägarna är försäkringsbolag och pensionsstiftelser, dvs institutioner som i sin tur representerar ett stort antal enskilda människor. De största aktieägarna är:

Trygg-Hansa-koncernen	5,3 %
Handelsbankens pensionsstiftelser	5,2 %
Skandia-koncernen	5,2 %
Förvaltnings AB Aeolus	4,2 %
Investment AB Promotion	4,0 %
SPP	3,6 %

Under året har aktiekapitalet ökat med 1.550 kr genom konvertering. Beträffande Industrivärden konverteringslån se not 16, sid 28.

JIMOR

John Mattson Byggnads AB med dotterbolag – JM-koncernen – driver byggnadsrörelse och fastighetsförvaltning. Byggnadsverksamheten är riksomfattande med tyngdpunkten i stockholmsområdet; utlandsrörelsen är obetydlig. Förvaltningsfastigheterna är i huvudsak belägna inom Stor-Stockholm.

Produktionsvolymen uppgick under 1978 till 1.239 (1.159) mkr. Produktionen fördelade sig, liksom tidigare år, med 55 % på bostäder, främst småhus, 30 % på anläggningsarbeten och 15 % på övriga objekt, (affärs- och kontorshus samt industribyggnader). Den fakturerade omsättningen i byggnadsrörelsen var 1.202 (1.310) mkr.

Hysesintäkterna uppgick till 74 (60) mkr. Bostadsområdet Akalla omfattande ca 1.200 lägenheter har avyttrats för 200 mkr med tillträde våren 1979. Räntabiliteten på det i fastighetsförvaltningen engagerade kapitalet kommer därigenom att öka.

JM-koncernens resultat för 1978 blev 13,5 (16,2) mkr. En försämring inom byggnadsrörelsen uppvägdes inte helt av ett bättre resultat av fastighetsförvaltningen.

Medelantalet anställda under året var 3.259 (3.583).

Olsson & Rosenlunds AB med dotterbolag – OR-koncernen – säljer byggmaterial i Stockholm med omnejd, driver fastighetsförvaltning, tomtexploatering, installationsrörelse (VVS) och viss industriell verksamhet (sågverk, snickerifabriker, tegelbruk). Inom byggmaterialhandeln är OR det största företaget på stockholmsmarknaden.

Omsättningen i handels- och industrirörelsen uppgick till 199 (176) mkr och hyresintäkterna till 24 (24) mkr. Under året har flera företag och anläggningar förvärvats för att förstärka byggmaterialförsäljningen inom Storstockholmsområdet. Ett rätt omfattande investeringsprogram pågår för att modernisera industrireläggningarna.

OR-koncernens resultat för 1978 blev 9,5 (12,1) mkr. Särskilt byggmaterialhandel och sågverksrörelse lämnade ett sämre resultat än 1977, vilket delvis uppvägdes av betydande vinster vid fastighetsförsäljningar.

Medelantalet anställda var 578 (575).

Gullfiber och dess dotterbolag tillverkar och säljer glasull, mineralull och cellplast samt vidareförädlade produkter av dessa material. I koncernen ingår även en entreprenadrörelse med inriktning på isoleringsarbeten inom industrin. Glasullsprodukterna dominerar och svarar för 65 % av koncernens omsättning. När det gäller produkter för byggisolering är Gullfiber marknadsledande.

Den franska industrikoncernen Saint-Gobain Pont à Mousson äger ca 40 % av aktiekapitalet i Gullfiber. Genom Saint-Gobain har Gullfiber tillgång till den senaste tekniska utvecklingen på glasfiberområdet.

Koncernomsättningen 1978 var 727 (718) mkr. Nya produktionsanläggningar togs i drift och det omfattande investeringsprogrammet fortsätter. Under året investerades 78 (86) mkr.

Gullfiber-koncernens resultat blev 49,5 (35,6) mkr. Entreprenadrörelsen visade ett otillfredsställande resultat.

Medelantalet anställda uppgick till 2.440 (2.287).

JIMOR-koncernen

Moderbolaget JIMOR driver en rörelse, som bl a omfattar snickerifabrik och tegelbruk i Heby (med OR som kommissionär), och är delägare med 10 % i Handelsbolaget Olsson & Rosenlund. Till JIMOR går utdelningar och koncernbidrag från de rörelsedrivande dotterbolagen. Dessa är helägda med undantag för Gullfiber, som ägs till 55 %. Dotterbolagen inom JIMOR drivs som helt självständiga företag.

JIMOR-koncernens resultat före extraordinära poster, dispositioner och skatt blev 1978 74,8 (69,6) mkr. Koncernens beräknade nettoresultat uppgick till 21,1 (19,8) mkr, vilket motsvarar 6:80 (6:40) kr per aktie i Industrivärden.

Genom fastighetsinnehav i JM- och OR-koncernerna driver Industrivärden en betydande och lönsam fastighetsförvaltning. En närmare redogörelse för fastighetsförvaltningen lämnas på sid 19.

Prognos för 1979

Som framgår av redogörelsen för de olika rörelsedrivande dotterbolagen på sid 12–18 kan dessas sammanlagda resultat väntas stiga med ca 10 %.

Fem års utveckling

Belopp i mkr då ej annat anges

	1974	1975	1976	1977	1978
Moderbolaget					
Aktieutdelningar					
Dotterbolag	4,3	3,5	4,2	6,8	8,5
Andra bolag	22,9	27,6	30,9	30,2	28,9
Summa	27,2	31,1	35,1	37,0	37,4
Lämnad utdelning	22,6	25,7	28,9	30,4	32,8 ¹⁾
JM-koncernen					
Fakturering av resultatavräknade objekt	572,0	617,8	1.059,2	1.234,1	1.125,4
Hysesintäkter (inkl. exploateringsfastigheter)	53,8	69,6	84,4	62,7	76,2
Resultat ²⁾	12,1	14,1	16,0	16,2	13,5
Avkastning på totalt kapital (före skatt), % ³⁾	4,9	4,5	4,0	3,9	3,4
Avkastning på eget kapital (efter skatt), % ⁴⁾	13,8	9,9	10,0	10,1	7,9
OR-koncernen					
Fakturerad försäljning	147,8	151,6	167,2	175,7	199,2
Hysesintäkter	4,1	21,0	22,9	23,6	24,0
Resultat	14,2	9,0	9,8	12,1	9,5
Avkastning på totalt kapital (före skatt), %	8,7	9,1	8,8	9,6	6,9
Avkastning på eget kapital (efter skatt), %	22,4	16,3	10,9	13,9	9,5
Gullfiber-koncernen					
Fakturerad försäljning och övriga intäkter	347,2	442,9	614,2	718,2	726,6
Resultat	5,3	30,7	43,8	35,6	49,5
Avkastning på totalt kapital (före skatt), %	6,2	13,8	14,8	11,8	13,0
Avkastning på eget kapital (efter skatt), %	6,3	17,3	20,1	14,6	15,1
Industrivärden-gruppen					
Intäkter resp fakturerad försäljning i					
Aktieförvaltning			31,6	31,8	31,9
Fastighetsförvaltning			107,7	86,3	100,6
Industri-, handels- och byggnadsrörelse			1.844,2	2.118,3	2.029,2
Resultat efter finansnetto			105,9	94,4	100,1
Resultat före dispositioner och skatt			105,9	100,0	110,6
Antal anställda i medeltal			6.290	6.452	6.286
Data per aktie (belopp i kr)⁵⁾					
Beräknat nettoresultat ⁶⁾ av aktieförvaltningen	7:85	9:40	10:15	10:20	10:20
Beräknat nettoresultat av övrig verksamhet (Kundkredit ingår 1974-1977)	4:10	5:90	7:50	7:30	6:80
Lämnad utdelning	6 20 7:25	8:25	9:25	9:75	10:50 ¹⁾
Substansvärde	231	278	294	273	335
Börskurs 31 december	160	202	220	221	214
Börskurs i relation till substansvärde, %	69	73	75	81	64

1) För 1978 enligt styrelsens förslag

2) Resultat före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt (efter planliga avskrivningar i JM och OR, Kalkylmässiga i Gullfiber. I resultaträkningen för hela Industrivärden-gruppen har genomgående planliga avskrivningar använts.)

3) För definition av detta räntabilitetsbegrepp, se sid 26

4) För definition av detta räntabilitetsbegrepp, se sid 26

5) Angivna data per aktie minskas med ca 5 % om omräkning sker till antalet aktier efter full konvertering av 1977 års konverteringslån

6) Beräknat nettoresultat = resultat efter finansiella poster och förvaltningskostnader med avdrag för kalkylmässig skatt (53-57 % för resp. år)

Aktieförvaltningen

Konjunktur och aktiemarknad

Under 1978 började den svenska ekonomin tillfriskna efter de föregående krisåren. Devalveringarna 1977 och det återhållsamma löneavtalet för 1978-79 hade hälsosamma effekter: Svensk industris internationella konkurrenskraft förbättrades, exporten kunde öka kraftigt och importen trängdes tillbaka. Förlorade marknadsandelar började återvinnas.

Den ökade efterfrågan kunde i stor utsträckning tillgodosas från tidigare uppbyggda lager och ledde därför inte till något nämnvärt högre kapacitetsutnyttjande. Industrins investeringar fortsatte att minska. Den privata konsumtionen sjönk för andra året i följd. Efterfrågan från den svenska marknaden var därför klart otillfredsställande i de flesta branscher.

Vissa industrigrenar lider fortfarande av svåra och olösta problem men för flertalet företag ljusnade det trots allt under 1978. Lönsamheten började sakta stiga från de föregående årens katastrofalt låga nivå. För de flesta är det dock långt kvar till en lönsamhet, som tryggar en sund utveckling.

Prognoserna för 1979 tyder på en fortsatt förbättring. Exportökningen beräknas fortsätta i rask takt och även den inhemska efterfrågan kommer att öka. Pris- och kostnadsstegringen torde bli måttlig. Den svenska industrins internationella konkurrenskraft kan förbättras ytterligare, inte minst genom betydande produktivitetsoökningar. Industriproduktionen väntas öka med ca 6 %. Det bättre kapacitetsutnyttjandet väntas leda till att nedgången i industrins investeringar upphör och följs av en mindre återhämtning. Sysselsättningen inom industrin torde knappast stiga, eftersom hela produktionsökningen kan ske genom bättre utnyttjande av befintlig arbetskraft. Lönsamheten bör under 1979 bli bättre i många företag.

Aktiemarknaden har registrerat det förbättrade ekonomiska klimatet. Under 1978 steg generalindex med 16 %, vilket motsvarade nedgången under 1977.

Börsåret 1979 inleddes i en hoppfull stämning och kursnivån steg med 8 % under januari. I februari föll kurserna med 5 %, främst som följd av osäkerhet och oro kring konflikterna i Iran och Vietnam. Nu i slutet av mars ligger generalindex endast obetydligt över nivån vid årsskiftet.

Flera grundläggande, ekonomiska faktorer talar för att aktiemarknaden borde utvecklas ganska gynnsamt under 1979. Det är dock osäkert om så kommer att ske. Det finns en påtaglig risk för inhemska och internationella händelser av politisk natur, som kan störa den ekonomiska återhämtningen i Sverige.

Placeringspolitik och portföljförändringar

I denna årsredovisning behandlas verksamheten inom de bolag i Industrivärden-gruppen, som sysslar med portföljförvaltning (moderbolaget, Kilsund och Delus) samt värdepappershandel (Hindus) som en helhet: "Aktieförvaltningen".

Aktieförvaltningens placeringspolitik inriktades under 1978 på en fortsatt omstrukturering av aktieinnehavet. Syftet har varit att minska beroendet av företag, som tillverkar starkt konkurrensutsatta basprodukter och är särskilt konjunktur känsliga. Avvecklingen av innehavet i Gränges, halveringen av innehavet i Boliden och försäljningen av Fagersta-posten skall ses mot denna bakgrund. I början av 1979 har reserverande Boliden-aktier sålts.

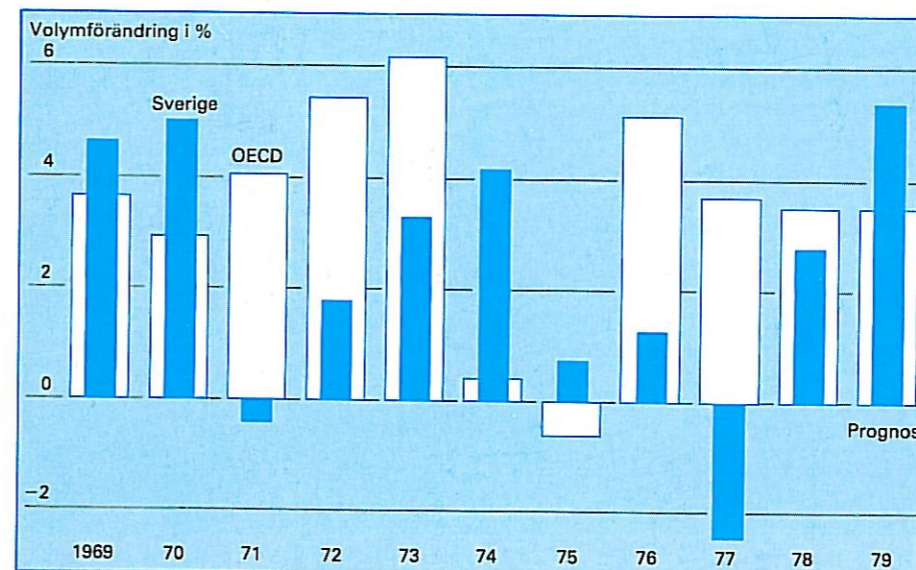

Diagram 1

Bruttonationalproduktens utveckling

Den ekonomiska tillväxten har varit långsammare i Sverige än i övriga industrinationer (de sk OECD-länderna) under den senaste tioårsperioden. Tillväxten har i genomsnitt varit 2 % per år i Sverige mot 3,5 % inom hela OECD.

Särskilt 1977 var ett mycket dåligt år för Sverige; BNP minskade med 2,5 %. Under 1978 skedde en återhämtning och prognosen för 1979 ser lovande ut.

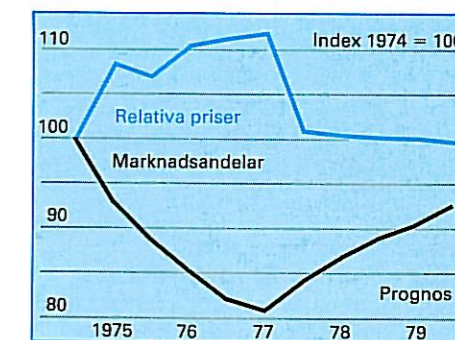

Diagram 2

Relativa priser och marknadsandelar för Sveriges export

Diagrammet visar hur de svenska exportpriserna har förändrats i förhållande till prisnivån inom västvärldens industriländer. Våra exportpriser steg under 1975-77 till en nivå, som låg 10-12 % högre än priserna inom våra viktigaste marknader. Främst genom devalveringarna 1977 har vi kommit tillbaka till en prisnivå, som gör oss lika konkurrenskraftiga som i början av 70-talet.

De marknadsandelar som förlorades 1975-77 har börjat återvinnas. Ytterligare förbättringar är troliga under 1979.

Med Investment AB Kinnevik träffades ett avtal om försäljning av Fagersta-innehavet, som gav Industrivärden rätt att till motsvarande värde förvärva Sandvik-aktier av Kinnevik. I början av 1979 har Kinnevik fullföljt affären genom att utnyttja sin option på de Fagersta-aktier, som ej köptes under 1978. Industrivärden fick genom aktiebytet under fjolåret 59.000 Sandvik-aktier; genom det andra ledet i affären tillkom lika många i början av detta år. Sammanlagt äger Industrivärden nu, sedan erhållna B-aktier i marknaden bytts mot A-aktier, 120.000 Sandvik A, vilket representerar den sjätte största posten i portföljen. Avgörande för beslutet att avveckla Fagersta-engagemanget, ett av de äldsta i Industrivärdens portfölj, var bedömningen att bolagets tekniska och kommersiella framtidsutsikter skulle förbättras genom den nya ägarkonstellationen.

Kilsunds AB införlivades under 1978 i koncernen. Industrivärden innehade tidigare, genom Delus, 39 % av Kilsund. I början av året lämnades ett erbjudande till övriga aktieägare i Kilsund att överlåta sina aktier till Industrivärden för ett pris av 252 kr per aktie mot kontant betalning. Nästan alla aktieägare accepterade erbjudandet. Delus' innehav överfördes samtidigt till moderbolaget, som därefter äger praktiskt taget samtliga 150.000 aktier i Kilsund. Detta bolags verksamhet under 1978 ingår i den följande redovisningen av aktieförvaltningen. Inlösen av utestående aktier i Kilsund har begärts.

Följande större förändringar har skett i aktieförvaltningens portfölj:

Genom köp: 7.500 AGA, 12.500 Alfa-Laval, 32.000 ASEA, 9.000 Astra, 5.600 Cardo, 17.000 Electrolux, 48.600 Kema-Nobel, 91.400 Kilsund, 60.000 Sandvik, 8.000 SE-Banken.

Genom fondemission och split: 47.500 AGA, 22.400 Cardo, 22.000 Electrolux, 15.400 KemaNobel.

Genom försäljning: 105.000 Boliden, 141.500 Fagersta A, 100.000 Gränges, 28.000 SKF, 12.500 Industrivärden (från Kilsund).

Den sammanlagda aktieportföljen hade vid årets utgång den sammansättning, som framgår av förteckningen på sid 11.

Aktieportföljens värde

I aktieförvaltningen köptes under 1978 aktier för sammanlagt 64,8 mkr. Försäljningarna uppgick till 42,3 mkr. I aktieportföljen nettoinvesterades således 22,5 mkr.

Dagsvärdet av aktieförvaltningens totala portfölj 1978.12.31 uppgick till 755 mkr. Tabell 1 visar innehavets fördelning på de olika aktieförvaltande bolagen. Det sammanlagda bokförda värdet var 325 mkr. Skillnaden mellan dagsvärde och bokvärde (med beaktande av värderingsreserv om 35 mkr) uppgick till 465 mkr. Aktieinnehavet redovisas således till 38 % av dagsvärdet.

SCA-innehavet utgjorde den värdemässigt största aktieposten, 141 mkr. Därefter i storleksordning kom L M Ericsson- och AGA-posterna med värden om 112 resp. 106 mkr. Tillsam-

mans svarade dessa tre poster för 48 % av portföljens dagsvärde vid utgången av 1978.

Efter korrigerig för köp och försäljningar under året ökade den sammanlagda portföljens värde med 17 %.

Den substans som ligger bakom varje Industrivärden-aktie består av aktieförvaltningens portfölj, värdet av de rörelsedrivande dotterbolagen samt moderbolagets övriga tillgångar med avdrag för skulder. I tabell 2 redovisas en beräkning av det sammanlagda substansvärdet 1978.12.31. I dotterbolagen har fastighetsförvaltningen värderats på grundval av fastigheternas marknadsvärden (med avdrag för latent skatteskulder) och övriga rörelsegränar efter deras aktuella avkastningsförmåga. Bedömningarna, som är försiktigt hållna, ger ett substansvärde per aktie av 335 (273) kr.

Aktieförvaltningens resultat

Aktieförvaltningens totala resultat redovisas i tabell 3. Efter finansnetto och förvaltningskostnader uppgick det sammanlagda resultatet till 32,4 (32,1) mkr. Räknet per aktie i Industrivärden var aktieförvaltningens resultat efter kalkylmässig skatt oförändrat 10:20 kr.

Moderbolagets utdelningsintäkter ökade obetydligt till 37,4 (37,0) mkr. (Se resultaträkning på sid 21). Utdelningar från dotterbolag uppgick till 8,5 (6,8) mkr; det nyförvärvade Kilsund svarade för 1,5 mkr av ökningen. Övriga utdelningar minskade till 28,9 (30,2) mkr, främst genom bortfall av utdelningar från Boliden, Fagersta och NK-Åhléns. Efter räntesaldo om 2,3 (2,3) mkr och förvaltningskostnader om 2,0 (2,0) mkr uppgick resultatet till 37,7 (37,3) mkr. De bokföringsmässiga realisationsvinsterna uppgick till 14,5 (51,1) mkr.

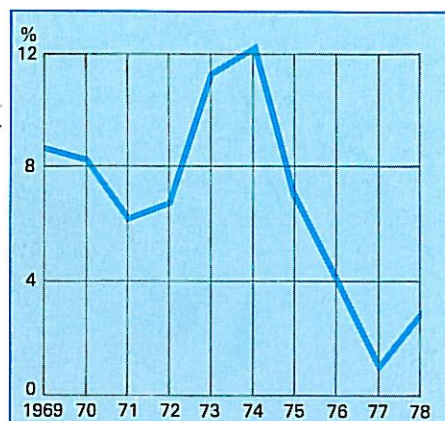

Diagram 3
Börsföretagens lönsamhet (exkl. banker och investmenbolag)
Börsföretagens avkastning efter skatt på eget kapital (som eget kapital räknas här det beskattade egna kapitalet plus 50 % av obesattade reserver) låg i början av 70-talet kring 8 % och steg 1974 till 12 %. Därefter har avkastningen minskat dramatiskt för att 1977 vara i det närmaste obefintlig. Från detta katastrofala läge har en viss uppgång skett 1978. En fortsatt förbättring bör kunna ske under 1979.

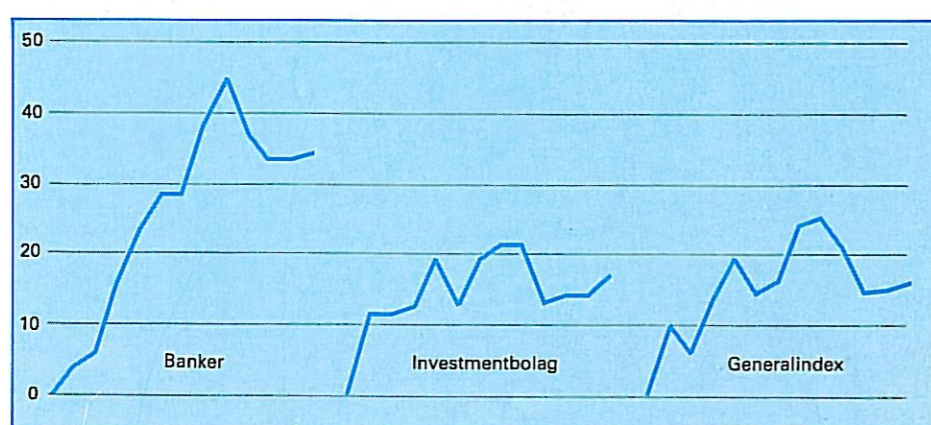
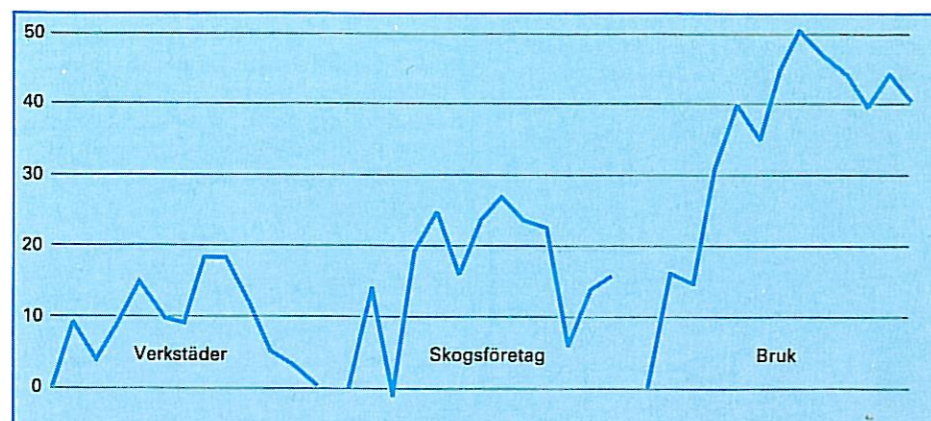

Diagram 4
Kursutvecklingen i olika branscher 1978
Den allmänna kursnivån steg med vissa avbrott till sin högsta höjd under året i augusti. Sedan följde ett kursfall till november, följt av en viss återhämt-

ning mot årets slut. Generalindex steg med 16 % från årsskifte till årsskifte. Den stora verkstadsbranschen visade en ganska svag kursutveckling, medan stora kursuppgångar redovisas för bruk och banker.

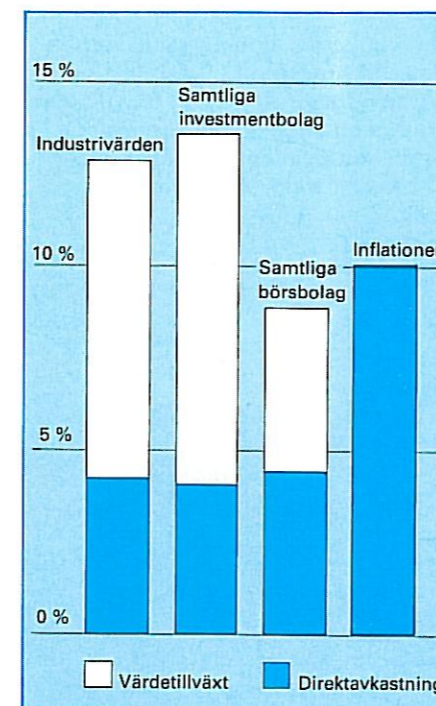

Diagram 5
Effektiv årlig avkastning på Industrivärdens aktier 1974-78
Den effektiva avkastningen (värdetillväxt + utdelning) på Industrivärdens aktier har under femårsperioden 1974-78 varit i genomsnitt ca 13 % per år, vilket är något lägre än genomsnittet för samtliga investmentbolag. Denna grupp har gett en betydligt bättre avkastning än börsbolagen som helhet. Inflationen har i genomsnitt under perioden varit 10 % per år.

Tabell 1 Den totala portföljen i sammandrag.

Mkr	Industrivärden		Kilsund		Delus		Hindus		Totalt	
	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977
Dagsvärden den 31/12	697	587	35	20	31	3	1	755	619	
Bokförda värden ¹⁾	296	279	16	11	24	2	1	325	304	
Värderingsfond	35	35	—	0	0	—	—	35	35	
Total reserv	436	343	19	9	7	1	0	465	350	
Reserv i % av dagsvärden	63	58	54	45	23	33	0	62	57	

1) Efter nedskrivningar i 1978 resp 1977 års bokslut

Tabell 2 Industrivärden-aktiernas substansvärde per 1978.12.31.

Mkr	Dagsvärde av aktieförvaltningens totala portfölj		Beräknat dagsvärde av JIMOR-koncernen		Banktillgodohavanden och fordringar		Skulder	
		755		250				
			125	122	95	83	39	33
			30				1.044	

Praktiskt taget hela detta belopp har använts för nedskrivning av nyförvärvade aktieposter i ASEA, KemaNobel, Kilsund och Sandvik. Årets nettovinst blev 37,9 (36,5) mkr.

Moderbolagets likvida medel (banktillgodohavanden, exkl. avtalade, outnyttjade krediter, med tillägg av fordringar disponibla med kort varsel) uppgick vid årsskiftet till 20 (52) mkr.

Moderbolagets resultat- och balansräkningar samt finansieringsanalys återfinns på sid 21-23.

Kilsunds AB ingår i tabell 3 och i Industrivärden-gruppens koncernredovisning med resultatet för hela 1978. Det senaste bokslutet omfattar endast perioden 1978.07.01-12.31. I detta bokslut uppgick rörelseresultatet till 1,0 mkr, realisationsvinsterna till 1,5 mkr och nettoresultatet till 2,3 mkr. Utdelningen till moderbolaget föreslås bli 2,5 mkr.

Förvaltnings AB Delus redovisar för 1978 aktieutdelningar om 0,8 (1,3) mkr; minskningen hänför sig till de aktier i Kilsund, som överlåtits till moderbolaget. Nettoresultatet blev 1,0 (1,3) mkr. Utdelningen till moderbolaget för 1978 föreslås bli 0,8 (1,4) mkr.

AB Hindus, som driver handel med värdepapper samt lånerörelse, hade en omsättning på ca 7 (5) mkr och ett rörelseresultat på 0,4 (0,3) mkr. Nettoresultatet blev 0,1 (0,1) mkr. Utdelningen till moderbolaget för 1978 föreslås bli 0,1 (0,1) mkr.

Prognos för 1979

Aktieförvaltningens resultat är i grunden beroende av resultaten i de företag, där Industrivärden äger aktier, samt utdelningspolitiken i dessa företag. Endast om lönsamheten är tillfredsställande och en skälig del av vinsten delas ut, kan utdelningsintäkterna i aktieförvaltningen stiga.

Resultaten i de företag, som ingår i aktieförvaltningens portfölj, har sjunkit under åren 1975-77, dock väsentligt mindre än för börsbolagen som helhet. Under 1978 skedde en omsvängning och Industrivärden resultatandelar i portföljbolagen torde ha stigit med ca 20 %. Omstruktureringen av portföljen har bidragit till förbättringen. En ytterligare förbättring av portföljbolagens lönsamhet är sannolik under 1979.

Basen för aktieförvaltningens utdelningsintäkter förstärks genom den förbättrade lönsamheten i portföljbolagen. Utdelningarna från dessa väntas öka med ca 15 % under 1979.

Moderbolagets utdelningsintäkter beräknas öka med ca 11 %. Utdelningarna från börsportföljen och från JIMOR kommer att stiga men å andra sidan bortfaller utdelningen från det under 1977 försålda aktieinnehavet i Kund-

Tabell 3 Aktieförvaltningens resultat
(Moderbolaget, Kilsund, Delus och Hindus)

Mkr	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
Industrivärden							
Utdelning på aktier (exkl. dotterbolag)	22,9	27,7	30,9	30,2	28,9	30,8	30,8
Finansnetto, minskat med förvaltningskostnader	2,3	2,0	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2
Kilsund (förvärvat 1978)							
Utdelning på aktier (exkl. dotterbolag)					1,6	1,7	1,7
Finansnetto, minskat med förvaltningskostnader					0,5	0,5	0,5
Delus							
Utdelning på aktier	0,5	0,5	0,6	1,3	0,8	1,0	1,0
Hindus							
Resultat efter finansnetto och förvaltningskostnader	0,1	0,3	0,1	0,3	0,4	0,4	0,4
Summa resultat	25,8	30,5	31,9	32,1	32,4	34,7	34,6
Avgår: Kalkylmässig skatt	-1,3	-1,2	-0,2	-0,3	-0,6	-0,7	-0,6
Beräknat nettoresultat	24,5	29,3	31,7	31,8	31,8	34,0	34,0
Resultat per aktie	7:85	9:40	10:15	10:20	10:20	10:90	10:90

Aktieförvaltningens portfölj

1978.12.31	Antal				Portföljen totalt			
	Industrivärden	Kilsund	Delus	Totalt	Dagsvärde mkr	Andel i % av		
						Aktiekapital	Röstvärde	
Börsbolag								
AGA	6	506.000	6	17.000	523.000	18,0	106,2	10,2
Ahlsell	7	140.000		5.000	145.000	5,0	27,7	6,7
Alfa-Laval	6	127.500		17.500	145.000	5,0	20,8	1,7
Almedahl	8.30	40.000			40.000	1,4	5,7	4,6
ASEA	5	82.000			82.000	2,8	6,3	0,4
Astra	6	74.000			74.000	2,5	24,3	2,3
Atlas Copco	7	155.000			155.000	5,3	16,9	1,2
Beijerinvest	6	151.500			151.500	5,2	12,7	3,2
Boliden		100.000			100.000	3,4	5,3	2,9
Borås Invest	7.00	66.000		10.000	76.000	2,6	9,6	18,1
Cardo	6.50			20.000	44.000	1,5	7,6	0,9
Cellulosa	11-	600.000		10.000	610.000	20,9	140,9	10,1
Cementgjuteriet	13			4.000	4.000	0,1	1,7	0,1
Electrolux	6.25	134.000		6.000	140.000	4,8	15,3	0,7
Fagersta		141.500			141.500	4,8	13,6	9,5
Gunnebo	9-	113.000		6.000	119.000	4,1	34,7	36,5
Handelsbanken	18.50	113.000		11.000	124.000	4,2	47,1	2,1
Handelsbanken index	6.75	6.000			6.000	0,2	1,4	2,4
KemaNobel	5	50.000		7.500	57.500	2,0	7,5	1,1
L M Ericsson	5.50	934.000		5.000	939.000	31,8	112,3	4,3
NK-Åhléns		120.000			120.000	4,0	5,2	5,6
PLM	6-	260.000			260.000	8,8	18,4	9,7
Promotion	11.50	100.000		10.000	110.000	3,7	26,9	13,1
Sandvik	6.00	60.000			60.000	2,0	15,3	0,8
SE-Banken	9-	88.000		20.000	108.000	3,6	17,0	0,7
Skandia	6.50	62.000		6.000	68.000	2,3	17,2	2,3
SKF	5.50	120.000		5.000	125.000	4,2	7,1	0,7
Volvo	2	83.000		5.000	88.000	3,0	6,6	0,5
Övriga	10	5.000			5.000	0,2	6,0	0,4
Övriga bolag								
Bergman & Beving				7.500	7.500	0,3	1,1	3,0
Geveko		21.242			21.242	0,7	8,5	35,4
Gullspång				6.080	6.080	0,2	2,1	0,5
Hem på landet				5.685	5.685	0,2	1,1	16,6
Övriga							2,2	16,6
Totalt dagsvärde								
Tillkommer: Hindus' aktieinnehav								
Aktieförvaltningen totalt								

Förteckning med lagstadgad specifikation av bl a nominellt och bokfört värde för varje aktiepost har bifogats den till Patent- och Registreringsverket insända årsredovisningen och kan erhållas efter hänvändelse till bolaget.

1979.08.31
32,8
0,5
33,3
- 2,3
31,0

7,5 KEMA
34,3 ASTRA
31,8 ~ 4%

John Mattson-koncernen

Produktionsvolymen oförändrad

Orderstocken är tillfredsställande

Resultatet sjönk för byggnadsverksamheten men förbättrades för fastighetsförvaltningen

För byggnadsindustrin innebar 1978 ytterligare ett år med svag inhemsk marknad, hård konkurrens och svårigheter att uppnå tillfredsställande lönsamhet i den egentliga byggnadsrörelsen. Antalet påbörjade bostadslägenheter ökade något till ca 56.000. Även utvecklingen i övrigt tyder på en svag ökning av byggnadsverksamheten i landet.

JM-koncernens produktion uppgick 1978 till 1.239 (1.159) mkr. Av produktionen var fastigheter till ett värde av 45 (83) mkr avsedda för egen förvaltning. Orderstocken var vid årets slut 1.319 (1.245) mkr vilket i stort sett motsvarar ett års produktion.

Den till byggnads- och anläggningsverksamheten hänförliga faktureringen utgjorde 1.202 (1.310) mkr. Av faktureringen avsåg 13 (51) mkr sålda förvaltningsfastigheter. Överskottet på de byggnads- och anläggningsarbeten om sammanlagt 1.125 (1.234) mkr, som resultatavräknades under året, minskade till 15,7 (28,6) mkr. Efter avskrivningar och kostnader för exploateringsfastigheter blev byggnadsrörelsens resultat 1,5 (17,2) mkr. Lönsamheten var således otillfredsställande men beräknas bli något bättre, när ineliggande orderstock efter hand resultatavräknas.

Bland intressanta projekt i produktionen märks kv. Ångsknarren på Kungsholmen i Stockholm, där JM är entreprenör för uppförande av bostadshus med 324 lägenheter varav ett antal är specialanpassade för handikappade och pensionärer. I projektet ingår också lokaler för äldreomsorg, hemvård och barnstugor. En utbyggnad för 40 mkr av det egna butikshuset i Hallunda Centrum har påbörjats.

Utlandsverksamheten hade även under 1978 en begränsad omfattning. Verksamheten i Finland och Norge har medfört förlust.

Fastighetsförvaltningens hyresintäkter ökade till 74 (60) mkr. Vid årets slut var samtliga färdigställda lägenheter och lokaler uthyrda. Resultatet av fastighetsförvaltningen ökade till 12,6 (4,9) mkr.

Förvaltningsfastigheterna, exklusive andel i konsortiefastigheter, hade 1978.12.31 ett bokfört värde av drygt 540 mkr och ett taxeringsvärde av ca 380 mkr. Marknadsvärdet kan beräknas till ca 620 mkr. Tomt- och exploateringsmark bokförs till 107 mkr (taxeringsvärde 52 mkr). En utförligare analys av fastighetsförvaltningen återfinns på sid 19.

I nyssnämnda uppgifter ingår bolagets stora komplex av bostadshus i Akalla, nordväst om Stockholm. Avtal om försäljning till HSB av dessa fastigheter träffades i juli 1978. Försäljningen var villkorad av myndigheternas godkännande och regeringen har nu i mars 1979 fattat det slutliga, positiva beslutet. Försäljningen ger en mindre vinst och en betydande förbättring av likviditeten.

Koncernresultatet före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt blev 13,5 (16,2) mkr. I koncernbidrag till JIMOR lämnas 3,0 (4,0) mkr.

Koncernens likvida medel uppgick 1978.12.31 till 106 (85) mkr.

Aktiekapitalet i John Mattson Byggnads AB (moderbolaget) har höjts från 15 till 20 mkr genom nyemission.

Moderbolaget redovisar en nettovinst om 4,3 (2,0) mkr. I utdelning till JIMOR har föreslagits 2,5 (2,0) mkr.

Inneliggande orderstock och fastighetsförvaltningens beräknade överskott bör säkerställa ett resultat för 1979 som är bättre än fjolårets.

Sammandrag av <i>Koncernresultaträkning</i> Mkr	1978	1977
Byggnads- och anläggningsverksamhet		
Fakturering av resultatavräknade objekt	1.125,4	1.234,1
Produktionskostnader för resultatavräknade objekt samt administrationskostnader	-1.109,7	-1.205,5
Avskrivningar (enligt plan)	- 11,5	- 9,6
Nettokostnader för exploateringsfastigheter	- 2,7	- 1,8
Byggnadsrörelsens resultat	1,5	17,2
Fastighetsförvaltning		
Intäkter	74,0	60,1
Kostnader	- 20,3	- 19,1
Avskrivningar (enligt plan)	- 5,9	- 4,2
Räntor	- 35,2	- 31,9
Fastighetsförvaltningens resultat	12,6	4,9
Övriga finansiella intäkter och kostnader, netto	- 0,6	- 5,9
Resultat efter finansiella poster	13,5	16,2
Extraordinära kostnader (lämnat koncernbidrag)	- 3,0	- 4,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	10,5	12,2
Bokslutsdispositioner	- 3,6	- 3,3
Skatt	- 3,6	- 5,7
Koncernens årsvinst	3,3	3,2

Sammandrag av <i>Koncernbalansräkning</i> Mkr	1978.12.31	1977.12.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kassa och bank	48,3	36,8
Kundfordringar	383,3	204,3
Övriga fordringar	60,4	57,2
Varulager	18,5	12,5
Summa omsättningstillgångar	510,5	310,8
Pågående arbeten	-	2,5
Omsättningsfastigheter	635,9	592,2
Spärrkonton i Riksbanken	1,3	1,3
Anläggningstillgångar:		
Aktier och andelar	6,5	10,2
Långfristiga fordringar	38,3	33,6
Maskiner och inventarier	46,8	39,1
Fastigheter	38,1	37,0
Summa anläggningstillgångar	129,7	119,9
Summa tillgångar	1.277,4	1.026,7
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	252,6	263,9
Pågående arbeten	105,6	-
Lån i omsättningsfastigheter	625,0	534,7
Långfristiga skulder	173,3	117,1
Obeskattade reserver	87,3	83,7
Eget kapital	33,6	27,3
Summa skulder och eget kapital	1.277,4	1.026,7

Olsson & Rosenlund-koncernen

Omsättningen ökade främst genom företagsförvärv

Sämre resultat inom flera rörelse-grenar

Koncernresultatet endast måttligt försämrat tack vare fastighetsförsäljningar

OR-koncernens omsättning i handels- och industrirörelsen uppgick till 199 (175) mkr, innebärande en ökning med 13%. I omsättningen inräknas då inte verksamheten i Heby (tillverkning av takpannor, fasadtegel och snickerier), som drivs i kommission för JIMOR och formellt redovisas i detta bolags bokslut.

Omsättningens fördelning på olika rörelsegrenar var följande (mkr):

	1978	1977
Byggmaterial	153	136
VVS-installationer	31	25
Lånerörelse m m	15	14
Fastighetsförvaltning	24	24
	<u>223</u>	<u>199</u>

Koncernresultatet före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter uppgick till 9,5 (12,1) mkr. I årets resultat ingår bl a prisvinster av engångsnatur på virkeslager. Fastighetsförsäljningar har bidragit till vinsten med 8,4 (6,5) mkr. I koncernbidrag till JIMOR AB lämnas 4,0 (3,0) mkr.

Byggmaterialrörelsen har lidit av den överkapacitet som finns i branschen. Problemet måste på längre sikt lösas genom en struktursanering. På kort sikt har förhållandena lett till skärpt priskonkurrens med åtföljande marginalsänkningar. Under året har två byggmaterialföretag och två separata brädgårdar förvärvat. Dessa enheter har samordnats med andra försäljningsställen inom OR. Byggmaterialrörelsen lämnade 1978 ett klart otillfredsställande resultat. En rad åtgärder har vidtagits för att acceptabel lönsamhet skall uppnås.

Sågverksrörelsen visar också ett otillfredsställande resultat. Delvis beror detta på att avvecklingskostnaderna efter sågverksbranden 1977 i Ledinge varit höga. Ett nytt, rationellt sågverk tas i drift i Knivsta under våren 1979, varför resultatet för sågverksrörelsen redan innevarande år torde bli väsentligt bättre.

Huselementfabriken i Västervik gick även under 1978 med betydande förlust. Den omläggning som skett av produktionen kommer att medföra ett förbättrat resultat innevarande år.

Investeringar pågår inom kommissionsrörelsen i Heby för att rationalisera och utvidga snickeri- och betongtakpanneproduktionen. Fasadtegelbruket i Vittinge läggs ner under våren 1979.

VVS-rörelsen har ej uppnått föregående års goda resultat.

Fastighetsförvaltningens hyresintäkter uppgick till 24 (24) mkr. Ett flertal bostadsfastigheter, vilka gav en relativt låg avkastning, har avyttrats. Detta kommer att gynnsamt påverka lönsamheten. Förvaltningsfastigheterna har ett bokfört värde av 130 mkr och ett taxeringsvärde av 106 mkr. Marknadsvärdet kan försiktigt beräknas till ca 220 mkr. Tomt- och exploateringsmark bokförs till 23 mkr (taxeringsvärde 22 mkr). En utförligare analys av fastighetsförvaltningen återfinns på sid 19.

Aktiekapitalet i Olsson & Rosenlunds AB har höjts från 3 till 9 mkr genom att moderbolaget JIMOR konverterat en fordran. Koncernens likvida medel uppgick 1978.12.31 till ca 21 mkr, vilket var obetydligt mindre än vid årets ingång.

Olsson & Rosenlunds AB (moderbolaget) redovisar en nettovinst om 4,1 (5,6) mkr. Utdelningen till JIMOR har föreslagits bli 2,0 (1,0) mkr.

Under 1979 beräknas resultatet i byggmaterial- och sågverksrörelserna komma att förbättras som följd av vidtagna, lönsamhetshöjande åtgärder. Å andra sidan kommer vinster av fastighetsförsäljningar att minska betydligt. Resultatet torde därför komma att bli något lägre än för 1978.

Sammandrag av Koncernresultaträkning Mkr	1978	1977
Handels- och industrirörelse m m		
Fakturerad försäljning och övriga intäkter (exkl hyresintäkter)	199,2	175,7
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	- 195,8	- 171,3
Avskrivningar (enligt plan)	- 1,3	- 1,2
Rörelsens resultat	2,1	3,2
Fastighetsförvaltning		
Intäkter	24,0	23,6
Kostnader	- 6,6	- 5,7
Avskrivningar (enligt plan)	- 3,5	- 3,1
Räntor	- 13,0	- 12,1
Fastighetsförvaltningens resultat	0,9	2,7
Vinst på försålda fastigheter	8,4	6,5
Finansiella intäkter och kostnader, netto (exkl räntor i fastighetsförvaltning)	- 1,9	- 0,3
Resultat efter finansiella poster	9,5	12,1
Extraordinära intäkter och kostnader		
Lämnade koncernbidrag	- 4,0	- 3,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	5,5	9,1
Bokslutsdispositioner	- 1,4	0,1
Skatt	- 1,2	- 1,4
Minoritetsandel	- 1,4	- 1,6
Koncernens årsvinst	1,5	6,2

Sammandrag av Koncernbalansräkning Mkr	1978.12.31	1977.12.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kassa och bank	3,1	3,7
Kundfordringar	41,3	29,9
Övriga fordringar	100,9	87,3
Varulager	35,8	35,3
Pågående arbeten	0,5	0,8
Summa omsättningstillgångar	181,6	157,0
Omsättningsfastigheter	29,9	43,5
Spärrkonton i Riksbanken	0,4	0,4
Anläggningstillgångar:		
Långfristiga fordringar	2,8	2,7
Goodwill	2,0	-
Maskiner och inventarier	5,1	3,6
Fastigheter	159,9	140,1
Summa anläggningstillgångar	169,8	146,4
Summa tillgångar	381,7	347,3
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	140,3	123,2
Lån i omsättningsfastigheter	11,7	19,9
Långfristiga skulder	156,0	139,1
Obeskattade reserver	48,4	46,3
Minoritetsintresse	2,7	2,7
Eget kapital	22,6	16,1
Summa skulder och eget kapital	381,7	347,3

Gullfiber-koncernen

Kraftig resultatförbättring

Gynnsam utveckling av produktionskostnaderna

Fortsatt stora investeringar

Gullfiber-koncernens omsättning uppgick till 727 (718) mkr; exporten svarade för 108 (121) mkr. Koncernens resultat före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter blev 49,5 (35,6) mkr.

Gullfiber AB hade en avsättning av sina isolerprodukter, som i stort sett svarade mot tillgänglig produktionskapacitet. Bostadsbyggandet var fortfarande lågt men detta komparerades av ökad efterfrågan på större isolertjocklekar och en gynnsam utveckling för exporten. Moderbolagets omsättning – exkl Bilsom-produkter – uppgick till 558 (491) mkr.

Det förbättrade resultatet beror till stor del på att fabriksdriften fungerat betydligt bättre än under 1977. Flera års investeringar och rationaliseringsåtgärder börjar nu ge effekt i form av en gynnsam utveckling av produktionskostnaderna. Arbetet på en ny linje i Söråker fortgår planenligt och linjen beräknas vara färdig i början av 1980. Efter fullföljandet av denna investering är Gullfiber väl rustat med moderna anläggningar, som tillåter effektiv produktion till gynnsam kostnad.

Bilsom AB, som marknadsför hörsel-vårdsprodukter, ökade sin försäljning med över 30% jämfört med 1977 och uppnådde en omsättning av 36,5 (27,5) mkr. Den övervägande delen av produkterna går på export. Bolaget bidrog med 10,4 (6,9) mkr till koncernvinsten.

Gullfiber International AB arbetar helt på utlandsmarknaden genom försäljning av monteringsfärdiga Combidulhus och turn-key-anläggningar för tillverkning av cellplast m m. Omsättningen uppgick till 34 (71) mkr. Bolaget redovisar ett underskott före bokslutsdispositioner och skatter på -5,5 (+8,7) mkr. Det negativa resultatet beror på att ett par större entreprenadprojekt, som är under arbete i Mellanöstern, resultatavräknas först vid färdigställandet. Om vinsten fördelats över produktions-tiden skulle resultatet ha varit positivt.

Nordisol-gruppen omorganiserades under året och verksamheten är nu uppbyggd på tre divisioner, nämligen PIAB Plåt och Isolering i Norrland AB för värmeisolering, Sandgren Isolering AB för kyl- och frysisolering och Nordisol AB för akustikinstallationer. Gruppens omsättning sjönk till 94 (126) mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatter uppgick till -5,4 (-2,1) mkr. Ytterligare åtgärder har satts in för att förbättra lönsamheten men denna beräknas inte heller under 1979 bli tillfredsställande.

Gullfiber-koncernens totala investeringar 1978 uppgick till 78 (86) mkr. Som ett led i finansieringen av pågående och planerade investeringar upptogs under året ett förlagslån på 25 mkr. Dessutom höjdes aktiekapitalet i Gullfiber från 36 mkr till 48 mkr genom en nyemission på 12 mkr. Koncernens likvida medel uppgick 1978.12.31 till 59 (65) mkr.

Styrelsen föreslår att aktiekapitalet i Gullfiber AB ökas från 48 till 60 mkr genom en fondemission på 1:4. Här för tas balanserade vinstmedel i anspråk.

Gullfiber AB:s (moderbolagets) nettovinst uppgick till 15,8 (11,5) mkr. Styrelsen föreslår en utdelning om 6,7 (4,9) mkr, motsvarande kr 11:20 per aktie efter den föreslagna fondemissionen.

För 1979 har budgeterats en ökning av koncernförsäljningen på ca 10%. Resultatet beräknas bli av minst samma storleksordning som för det gångna verksamhetsåret.

Sammandrag av Koncernresultaträkning Mkr	1978	1977 ¹⁾
Rörelsens intäkter och kostnader		
Fakturerad försäljning och övriga intäkter	726,6	718,2
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	-633,6	-649,8
Avskrivningar (kalkylmässiga)	-33,1	-28,8
Rörelseresultat	59,9	39,6
Finansiella intäkter och kostnader, netto	-10,4	-4,0
Resultat efter finansiella poster	49,5	35,6
Extraordinära intäkter och kostnader	0,3	-0,1
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	49,8	35,5
Bokslutsdispositioner	-27,0	-10,6
Skatt	-6,7	-11,6
Koncernens årsvinst	16,1	13,3

Handwritten notes: 5.9, 14.8, 19.6 (CF), 13.5, 10.5, 68.4, 19.6 (CF)

¹⁾ För jämförelsens skull medtages hela kalenderåret. Det faktiska verksamhetsåret omfattade tiden 1977.04.01-12.31.

Sammandrag av Koncernbalansräkning Mkr	1978.12.31	1977.12.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kassa och bank	47,6	53,9
Kundfordringar	170,8	128,3
Övriga fordringar	17,5	13,5
Varulager	65,0	66,5
Summa omsättningstillgångar	300,9	262,2
Spärrkonton i Riksbanken	0,4	5,4
Anläggningstillgångar:		
Långfristiga fordringar	1,9	2,3
Övervärden i dotterbolag	1,1	1,5
Maskiner och inventarier	128,2	66,6
Fastigheter	118,4	107,5
Pågående nyanläggningar	44,8	65,6
Summa anläggningstillgångar	294,4	243,5
Summa tillgångar	595,7	511,1
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	146,4	153,0
Pågående arbeten	12,7	1,2
Långfristiga skulder	166,5	143,9
Obeskattade reserver	175,5	141,6
Eget kapital	94,6	71,4
Summa skulder och eget kapital	595,7	511,1

Handwritten notes: 20.5 = 57.2, 45.1 = 53.3, 24.6 = 20.2, 13.2

JIMOR:s resultat efter finansiella poster uppgick till 1,7 (2,2) mkr. Häri ingår utdelningar från dotterbolag med 5,7 (3,0) mkr. Efter erhållna koncernbidrag om 7,0 (7,0) mkr blev resultatet före bokslutsdispositioner och skatt 8,5 (9,3) mkr. Nettovinsten blev 7,9 (6,4) mkr.

Bolagets aktiekapital har ökat från 17 till 20 mkr genom fondemission.

I utdelning till Industrivärden har föreslagits 7,7 (5,5) mkr.

Tabell 4 Beräknat nettoresultat i JIMOR-koncernens bolag samt i Kundkredit (t o m 1977)

	1974	1975	1976	1977	1978
JIMOR-koncernen					
Moderbolaget	- 1,0	- 0,9	- 0,9	- 1,1	- 2,3
JM-koncernen	5,7	6,5	7,2	7,1	5,8
OR-koncernen	5,3	3,4	4,0	5,3	4,1
Gullfiber-koncernen ¹⁾	1,6	7,7	10,9	8,5	13,5
Summa	11,6	16,7	21,2	19,8	21,1
Kundkredit ²⁾	1,2	1,7	2,2	2,9	-
Totalt beräknat nettoresultat, mkr ³⁾	12,8	18,4	23,4	22,7	21,1
Däruv som utdelning till Industrivärden, mkr	3,3	4,0	6,7	7,5	7,7 ⁴⁾
Beräknat nettoresultat kr per aktie i Industrivärden	4:10	5:90	7:50	7:30	6:80

1) JIMOR:s (tidigare Industrivärdens) andel av bolagets resultat är 55% (1974 = 65%)
2) Industrivärdens andel av bolagets resultat var 1974-1977 50%

3) Beräknat nettoresultat = resultatet efter finansiella poster minus kalkymässigt beräknad skatt om 53, 54, 55, 56 och 57% för respektive år
4) Enligt förslag

Sammandrag av Resultaträkning

Mkr	1978	1977
Industri- och handelsrörelse		
Fakturerad försäljning	20,6	20,6
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	- 20,6	- 19,9
Avskrivningar	- 0,2	- 0,3
Rörelsens resultat	- 0,2	0,4
Fastighetsförvaltning		
Intäkter	0,5	0,6
Kostnader	- 0,4	- 0,4
Avskrivningar	- 0,3	- 0,3
Fastighetsförvaltningens resultat	- 0,2	- 0,1
Finansiella intäkter och kostnader		
Utdelning från dotterbolag	5,7	3,0
Andel i vinst i handelsbolag	1,3	1,6
Räntekostnader	- 4,9	- 2,7
Resultat efter finansiella poster	1,7	2,2
Extraordinära intäkter och kostnader		
Vinst/förlust å försålda fastigheter	- 0,2	0,1
Erhållna koncernbidrag	7,0	7,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	8,5	9,3
Bokslutsdispositioner	- 0,3	- 1,2
Skatt	- 0,3	- 1,7
Årets vinst	7,9	6,4

Sammandrag av Balansräkning

Mkr	1978.12.31	1977.12.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kundfordringar	4,9	5,1
Övriga fordringar	21,1	18,0
Varulager	5,4	5,1
Summa omsättningstillgångar	31,4	28,2
Spärrkonton i Riksbanken	0,3	0,3
Anläggningstillgångar:		
Aktier och andelar	105,2	87,6
Maskiner och inventarier	0,6	0,7
Fastigheter	5,9	6,4
Summa anläggningstillgångar	111,7	94,7
Summa tillgångar	143,4	123,2
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	11,5	9,8
Långfristiga skulder	89,0	73,1
Obeskattade reserver	7,0	6,7
Eget kapital	35,9	33,6
Summa skulder och eget kapital	143,4	123,2

640
475
165

Industrivärden-gruppen driver genom fastighetsinnehaven i JM- och OR-koncernerna en betydande fastighetsförvaltning. Under 1978 såldes ett stort komplex av bostadshus vid Akalla i Stockholm till HSB. Fastigheterna innehöll ca 1.200 lägenheter och köpeskillingen uppgick till 200 mkr. De övertas av HSB först under våren 1979 men har utelämnats i tabell 5, som visar innehavet av övriga förvaltningsobjekt 1978.12.31.

Förvaltningsfastigheterna (exkl. Akalla) hade vid utgången av 1978 ett sammanlagt bokfört värde av 475 mkr. Marknadsvärdet kan beräknas till ca 640 mkr. Taxeringsvärdet uppgick till 414 mkr. Den sammanlagda lägenhetsytan är ca 312.000 m²; JM:s fastigheter svarar för 219.000 och OR:s för 93.000 m².

JM äger dessutom genom Prosako (övriga delägare: Skånska Cementgjuteriet och SIAB Byggen) 1/3 av detta konsortiums förvaltningsfastigheter (se tabellen). Dessa har ett sammanlagt taxeringsvärde av 129 mkr, varav 85 mkr hänför sig till Täby Centrum. Prosako äger också stora arealer exploateringsmark i Stockholms närhet.

Tabell 4 Fastighetsförvaltningens avkastning

	JM		OR		Totalt	
	1976-77	1978	1976-77	1978	1976-77	1978
Avkastning på totalt kapital före skatt (se not A, sid 26)	7,7	9,3	10,5	12,2	8,3	9,9
Avkastning på eget kapital efter skatt (se not B, sid 26)	9,8	7,3	11,9	14,9	9,9	8,6
Avkastning på eget kapital efter skatt med beaktande av marknadsvärden (se not C, sid 26)	14,0	12,0	18,2	19,3	16,0	14,8

Hysesinkomsterna (exkl. Akalla) uppgick 1978 till 79 mkr och fördelar sig med 80 % på kontor och butiker, 12 % på bostäder och 8 % på andra lokaler. Kontors-, butiks- och övriga lokaler är uthyrda på indexreglerade kontrakt. Hysesinkomsterna ger därigenom täckning för de kostnadsökningar, som orsakas av inflationen.

Avkastningen av fastighetsförvaltningen (inkl. Akalla) i genomsnitt under åren 1976-77 och under 1978 framgår av tabell 4.

Avkastningen kommer fr o m 1979 att stiga som följd av att andelen bostäder i beståndet har minskat.

Beståndet av förvaltningsfastigheter har praktiskt taget helt byggts upp under den senaste 10-årsperioden. Tillväxten kommer att fortsätta. Inom såväl JM som OR bearbetas flera projekt avseende kontors- och affärsfastigheter inom stockholmsområdet som bör kunna realiseras under de närmaste åren. Den planerade bebyggelsen kommer i huvudsak att ske på egen mark. Genom det exploaterings- och byggnadskunnande som finns inom JM- och OR-koncernerna har Industrivärden-gruppen förutsättningar att bygga ut sitt bestånd av förvaltningsfastigheter på ett sätt, som ger god lönsamhet.

Tabell 5 Industrivärden-gruppens fastighetsinnehav 1978.12.31

Fastighet	Belägenhet	Hyresgäster	Byggn. år	Tax. värde Mkr	Hysesinkomst Mkr	Hyroras fördelning i %		
						Kontor, butiker	Andra lokaler	Bostäder
JM-koncernen								
Tegen	Solna	Arbetsmarknadsstyrelsen	1974	63	12,0	97	3	0
Lunden	Göteborg	Bostäder	1975	38	7,4	8	1	91
Torsken	Stockholm, City	Byggtjänst, NK m fl	1972	48	7,2	93	7	0
Hallunda								
Centrum	Botkyrka	Domus, Metro, H&M m fl	1973	44	7,2	94	6	0
Tellus	Södertälje	Tempo, H&M m fl	1965	34	6,1	83	7	10
Paradiset	Sthlm, Kungsholmen	Metro, Noack, JM m fl	1970	15	3,3	94	6	0
Ingeborg	Borlänge	Esso Motor Hotel m fl	1975	10	1,7	89	1	10
Åkerby	Täby	AGB, Fosselius & Alpen m fl	1976	4	1,7	99	1	0
Bjärred C	Lomma	Solidar m fl	1977	9	1,6	95	3	2
Backa	Göteborg	Calor Celsius m fl	1974	6	1,1	96	4	0
Övriga JM-fastigheter				37	5,9	75	5	20
Totalt JM-koncernen (exkl. konsortieandelar)			550	308	55,2	80	5	15
OR-koncernen								
Nöten	Solna	Riksskatteverket m fl	1971	75	14,8	76	24	0
Päronet	Solna	Riksskatteverket m fl	1977	24	7,4	98	2	0
Gubben Noak	Hägersten	Bostäder	1970	5	0,8	0	6	94
Övriga OR-fastigheter				2	0,6	47	18	35
Totalt OR-koncernen				106	23,6	80	16	4
Industrivärden-gruppen totalt				414	78,8	80	8	12
JM-koncernens andel i konsortiet Prosako (33,3 %)			68-76	43	9,6	95	5	0

1) Slutligt taxeringsvärde ej fastställt

Uppgifter om hela koncernen

Redogörelsen på sid 7-20 samt resultat- och balansräkningar med tillhörande finansieringsanalyser och boksluts-kommentarer på sid 21-29 utgör styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning för Industrivärden-koncernens verksamhet under 1978.

I dotterbolagens och koncernens balansräkningar redovisas för 1978 anläggningstillgångar med avdrag för planmässiga avskrivningar; ackumulerade överavskrivningar ingår bland obeskattade reserver. Balansräkningarna för 1977 har omräknats efter samma princip.

Koncernens fakturerade försäljning och övriga intäkter av rörelse uppgick till 2.162 (2.076) mkr. Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader blev 100 (80) mkr och före bokslutsdispositioner och skatt 111 (86) mkr. I omsättning och resultat för 1977 ingår Gullfiber-koncernen enbart med verksamheten under tiden april-december.

Medräknas hela 1977 för Gullfiber var koncernomsättningen 2.236 mkr. Resultatet blir då efter finansnetto 94 mkr och före bokslutsdispositioner och skatt 100 mkr.

Medelantalet anställda i koncernen var 6.286 (6.452).

Löner och ersättningar redovisas i tabell 6. Lagstadgad uppgift om de anställdas fördelning på arbetsställen och länder återfinns i not 21 (sid 29).

Tabell 6 Löner och ersättningar

Mkr	Styrelse och VD		Övriga anställda	
	1978	1977	1978	1977
Moderbolaget	0,6	0,6	0,7	0,6
Dotterbolagen	3,1	3,0	404,8	385,3
	3,7	3,6	405,5	385,9

Av löner och ersättningar avsåg 10,6 (12,8) mkr utländska dotterbolag med följande fördelning på länder:

Norge	5,0 (3,7)	Västtyskland	0,9 (0,7)
Finland	1,7 (6,0)	Belgien	0,5 (0,5)
USA	1,0 (0,8)	Övriga länder	1,5 (1,1)

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	1978		1977	
Rörelsen:				
Utdelning på aktier i dotterbolag	8,5		6,8	
börsnoterade bolag	26,6		29,3	
övriga bolag	2,3	37,4	0,9	37,0
Ränteintäkter från dotterbolag	7,6		5,1	
övriga	1,9	9,5	2,5	7,6
Räntekostnader till dotterbolag	0,7		0,0	
övriga	6,5	- 7,2	5,3	- 5,3
Allmänna förvaltningskostnader		- 2,0		- 2,0
		37,7		37,3
Övriga intäkter och kostnader:				
Realisationsvinst, netto, på aktier i dotterbolag	-		23,0	
börsnoterade bolag	14,5		9,1	
övriga bolag	-	14,5	19,0	51,1
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	7,4		23,1	
börsnoterade bolag	6,9	- 14,3	27,6	- 50,7
Emissionskostnader	14,3	-	-	- 1,2
Resultat före skatt		37,9		36,5
Skatt		-		-
Årets vinst		37,9		36,5

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital uppgår till 180,5 mkr. Härav åtgår 4,4 mkr för avsättning till bundet eget kapital.

Till bolagsstämmans förfogande står, förutom dispositionsfonden på 25 mkr, följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	75.380.452:46
Årets vinst	37.924.328:66
	Kr 113.304.781:12

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras så

att till aktieägarna utdelas kr 10:50 per aktie eller sammanlagt	32.760.325:50
att i ny räkning överföres	80.544.455:62
	Kr 113.304.781:12

Stockholm i april 1979

Tore Browaldh

Arne Gadd Olof Kuhlberg

Stig Ramel Bo Rydin John Mattson

Per Lindberg Olof Wirström

Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den 6 april 1979.

Torsten Lilliestierna Tore Henckel

Finansieringsanalys för moderbolaget

Mkr	1978	1977
Tillförda medel		
Resultat före skatt	37,9	36,5
+ Nedskrivning av aktier	14,3	50,7
- Realisationsvinst å sålda aktier	- 14,5	- 51,1
- Skatter	-	-
- Utdelning till aktieägare	- 30,4	- 28,9
Från årets verksamhet internt tillförda medel	7,3	7,2
Försäljning av aktier	29,8	100,4
Ökning av långfristiga skulder	10,1	53,0
Summa tillförda medel	47,2	160,6
Använda medel		
Investeringar i aktier	71,7	45,9
Ökning av långfristiga fordringar	22,6	45,6
Summa använda medel	94,3	91,5
Förändring av rörelsekapital	- 47,1	69,1
Specifikation av rörelsekapitalförändring		
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga fordringar	- 30,1	+ 44,9
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga skulder	- 1,6	+ 1,2
Ökning (+)/minskning (-) av kassa och bank	- 15,4	+ 23,0
Summa förändring	- 47,1	+ 69,1

Moderbolagets balansräkning

Mkr	1978.12.31		1977.12.31	
Tillgångar				
Omsättningstillgångar:				
Kassa och bank		9,6		25,0
Fordringar hos dotterbolag		18,7		26,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0,2		0,1
Skattefordran		0,1		0,3
Övriga fordringar		5,1		27,1
Summa omsättningstillgångar		33,7		79,2
Anläggningstillgångar:				
Aktier enligt förteckning och not 9				
dotterbolag		34,6		9,9
börsnoterade bolag		295,4		278,0
övriga bolag		1,1		1,1
Långfristiga fordringar hos dotterbolag		91,1		68,5
Övriga långfristiga fordringar		0,1		0,1
Summa anläggningstillgångar		422,3		357,6
Summa tillgångar		456,0		436,8
Skulder och eget kapital				
Kortfristiga skulder:				
Skulder till dotterbolag		12,3		-
Upplupna kostnader		3,8		3,6
Övriga kortfristiga skulder		0,3		11,2
Summa kortfristiga skulder		16,4		14,8
Långfristiga skulder:				
Skulder till dotterbolag		0,1		0,1
Checkräkningskredit (beviljat belopp 5,0)		-		-
Reverslån		21,0		11,1
Avsatt till pensioner		1,1		0,8
Konverteringslån (se not 16 till koncernbalansräkn.)		56,1		56,2
Summa långfristiga skulder		78,3		68,2
Värderegleringsfond (beskattad)		35,0		35,0
Eget kapital (se not 19 till koncernbalansräkn.)				
Bundet eget kapital:				
Aktiekapital (3.120.031 aktier à nom 50:-) (se not 20 till koncernbalansräkn.)		156,0		156,0
Reservfond		32,0	188,0	32,0
Summa bundet eget kapital		188,0		188,0
Fritt eget kapital:				
Dispositionsfond		25,0		25,0
Balanserad vinst		75,4		69,3
Årets vinst		37,9	138,3	36,5
Summa fritt eget kapital		139,6		130,8
Summa skulder och eget kapital		456,0		436,8
Ställda panter				
Aktier	11383	36	114	10,9
Ansvarsförbindelser				
Borgens- och ansvarsförbindelser				
Dotterbolag	142521	76	1425	139,6
Övriga	1047		10	0,4
Kapitalvärdet av pensionsåtagande	579		0,6	0,6

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	1978		1977	
Aktieförvaltning					
Utdelningar, börsnoterade bolag		28,8		30,5	
Utdelningar, övriga bolag		2,7	31,9	1,0	31,5
Värdepappershandel		0,4		0,3	
Förvaltningskostnader		- 2,4	29,5	- 2,1	29,7
Fastighetsförvaltning					
Intäkter		100,6	✓	86,3	
Rörelsekostnader		- 28,2		- 26,5	
Avskrivningar enligt plan	2	- 8,8	✓ 63,6	- 7,0	52,8
Industri-, handels- och byggnadsrörelse					
Fakturerad försäljning	1	2.013,6	2029,2 + 160,5	1.943,6	
Övriga rörelseintäkter		15,6	138,6	14,2	
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader		- 1.917,0		- 1.877,1	
Avskrivningar enligt plan	2	- 39,4	✓ 72,8	- 26,6	54,1
Rörelseresultat efter avskrivningar			165,9	136,6	69
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter	3		18,7	21,5	58,6
Räntekostnader, fastighetsförvaltning		48,2		44,0	0,8
Räntekostnader, övrig rörelse	3	36,3	- 84,5	34,1	- 78,1
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader			100,1	80,0	57,4
Övriga intäkter och kostnader					
Realisationsvinster å fastigheter		8,4	8,4	6,9	
Realisationsvinster å aktier		17,3	108,5	28,1	81,1
Nedskrivning av aktier		- 14,2	1,0	27,6	
Emissionskostnader m m		- 1,0	10,5	1,8	5,6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt			110,6	85,6	
Bokslutsdispositioner					
Förändring av reserv i omsättningsfastigheter, pågående arbeten, varulager			- 6,5	3,9	
Avsättning till investeringsfond			- 13,5	- 13,7	
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan			- 21,8	6,5	
lanspråktaget belopp från arbetsmiljöfonder			1,7	1,2	
Lokaliseringsbidrag, utnyttjat för avskrivning			- 20,1	1,8	- 3,5
Resultat före skatt			70,5	72,3	
Skatt			- 12,3	- 16,4	
Årets vinst			58,2	55,9	
Minoritetens andel härav	4		- 7,3	- 4,4	
Koncernens årsvinst			50,9	51,5	

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	1978.12.31	1977.12.31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar:			
Kassa och bank		108,5	119,5
Växelfordringar		6,4	7,6
Kundfordringar	5	594,0	356,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		12,7	6,6
Övriga fordringar	6	165,2	167,1
Aktier och andra värdepapper		4,9	3,1
Varulager	7	124,8	119,3
	778,3	1.016,5	538,1
Omsättningsfastigheter	8 + 30,1	661,9	631,8
Spärrkonton hos Riksbanken:			
För investeringsfond		1,1	5,9
För särskild investeringsfond		1,0	1,0
För arbetsmiljöfond		0,4	0,5
	785,7 -	2,5	4,9
Anläggningstillgångar:			
Börsnoterade aktier	9	316,9	297,0
Övriga aktier och andelar	9	14,1	18,1
Obligationer		2,8	2,5
Långfristiga fordringar		49,0	36,0
Goodwill	10	3,0	1,5
Pågående nyanläggningar		53,7	91,9
Maskiner och inventarier	11	180,7	110,0
Kontorsbyggnader för uthyrning	12	127,0	92,6
Övriga byggnader	12	153,5	139,6
Mark och övrig fast egendom	13	33,0	31,9
		933,7	821,1
Summa tillgångar		2.614,6	2.240,3

Mkr	Not	1978.12.31	1977.12.31
Skulder och eget kapital			
Kortfristiga skulder:			
Växelskulder		9,5	0,7
Leverantörsskulder		195,8	223,0
Skatteskuld		2,4	17,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		125,7	88,9
Övriga kortfristiga skulder	14	182,0	191,1
Förskott från kunder		-	4,3
		515,4	525,1
Pågående arbeten:	15	- 9,7	
Fakturering		898,7	768,6
Nedlagda kostnader		+ 119,9	- 770,8
		636,6	2,2
Lån i omsättningsfastigheter		+ 110,2	+ 82,0
Långfristiga skulder:			
Checkräkningskredit (beviljat belopp 105)		36,7	11,0
Förlagslån		23,3	-
Obligationslån		62,6	67,1
Konverteringslån	16	56,2	56,2
Andra långfristiga skulder		313,9	260,5
Avsatt till pensioner, PRI-pensioner		67,6	61,0
Övriga pensioner	17	13,6	7,3
Latent skatteskuld	18	59,6	59,9
		633,5	523,0
Obeskattade reserver:			
Reserver i omsättningsfastigheter, pågående arbeten, varulager		85,4	78,4
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		91,4	69,7
Investeringsfonder för konjunkturutjämnning		50,5	36,9
Särskilda investeringsfonder		1,0	1,0
Arbetsmiljöfonder		0,3	2,0
		228,6	188,0
Minoritetsintresse	4	42,9	32,4
Värderegleringsfond (beskattad)		35,3	35,3
Eget kapital	19		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	20	156,0	156,0
Bundna fonder		68,1	65,0
Fritt eget kapital			
Fria reserver		129,6	111,6
Koncernens årsvinst		50,9	180,5
		404,6	51,5
Summa skulder och eget kapital		2.614,6	2.240,3

	1978.12.31	1977.12.31	Ansvarförbindelser		
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar i egna fastigheter	1.139,8	1.040,0	Diskonterade växlar	0,2	0,5
Fastighetsinteckningar i främmande fastigheter	42,8	37,5	Borgens- och övriga ansvarsförbindelser (varav solidariskt med andra företag 64,9 resp. 85,0)	170,1	159,4
Företagsinteckningar	107,3	68,9	Kapitalvärde av pensionsåtaganden utöver avsatt belopp	0,6	0,5
Aktier	10,9	8,9		170,9	160,4
Obligationer	2,7	2,5			
Reverser med rätt till inteckning	12,5	12,5			
Bankräkningar	10,0	-			
	1.326,0	1.170,3			

	1978.12.31	1977.12.31
Dessutom ansvar för entreprenadåtaganden samt såsom bolagsman i handelsbolag och konsortier som bedriver byggnadsverksamhet.		

Finansieringsanalys för koncernen

Mkr	1978	1977
Tillförda medel		
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	110,6	85,6
+ Avskrivningar som belastat detta resultat	5,8 + 39,7 48,2	33,6
+ Nedskrivningar av aktier	14,2	27,6
- Realisationsvinster å sålda aktier m m	- 17,3	- 28,5
- Skatter	- 12,3	- 16,4
± Minskning (+)/ökning (-) av spärrkonton för investeringsfonder o d	+ 4,9	- 2,2
- Utdelning till aktieägarna	- 30,4	- 28,8
- Minoritetens andel av årets vinst	- 7,3	- 4,4
Från årets verksamhet internt tillförda medel	110,6	66,5
Erhållet lokaliseringssbidrag	-	1,8
Försäljning av aktier m m	49,9	44,3
Förändring i koncernens aktieinnehav till följd av AB Industrivärdens förvärv av Kilsunds AB	4,1	-
Ökning av långfristiga skulder och minoritetsintresse	121,0	97,5
Summa tillförda medel	285,6	210,1
Använda medel		
Investeringar i mark, byggnader, maskiner och inventarier	126,3	114,7
Investeringar i aktier och andelar	65,5 ¹⁾	53,5
Ökning av långfristiga fordringar m m	13,3	11,9
Summa använda medel	205,1	180,1
Förändring av rörelsekapital	80,5	30,0
Specifikation av rörelsekapitalförändring		
Nettoförändring av pågående arbeten	- 119,9	15,0
Nettoförändring av omsättningsfastigheter	51,9 - 45,8 - 165,7	- 15,5 - 0,5
Ökning av varulager	7,3	17,3
Ökning av kortfristiga fordringar	240,2	64,0
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga skulder	+ 9,7	- 52,8
Ökning/minskning av kassa och bank	- 11,0	2,0
Summa förändring	80,5	30,0

¹⁾ Varav tillfört genom förvärvet av Kilsund 21,7

Avkastningstal

Not A

Avkastning på totalt kapital är förhållandet mellan å ena sidan resultatet före kostnadsräntor, eo-poster, bokslutsdispositioner och skatt och å andra sidan totalt kapital. Resultatet innefattar prisvinster i lager och har belastats med avskrivningar enligt plan. Totalt kapital definieras som genomsnittet av balansomslutningen vid årets början och slut. Räntabiliteten anges före skatt. Detta räntabilitetsmått är i princip jämförbart med vanliga penningräntor, t ex räntan på obligationer.

Not B

Avkastning på eget kapital har beräknats efter skatt och anger således förhållandet mellan å ena sidan resultatet före eo-poster och bokslutsdispositioner med avdrag för kalkylmässig skatt (53-57 % på beskattningsbar vinst) och å andra sidan justerat eget kapital. Med det senare avses medeltalet enligt balansräkning vid årets början och slut av eget kapital plus 50 % av obeskattade reserver.

Den sålunda beräknade räntabiliteten bör vara så hög att den räcker till såväl en skälig avkastning till ägarna i form av utdelning som en ökning av det egna kapitalet i takt med rörelsens expansion och balansräkningens tillväxt. Om så inte sker, minskar soliditeten och företagets finansiella motståndskraft.

Not C

Avkastning på eget kapital med beaktande av marknadsvärden Inom JM:s och OR:s fastighetsförvaltningar beräknas avkastningen på eget kapital även med beaktande av förändringar av fastighetsbeståndets marknadsvärde. Vid beräkning av sådan avkastning (efter skatt) justeras det konventionella fastighetsresultatet med 45 % av värdeförändringen under året. Det engagerade egna kapitalet beräknas på grundval av fastigheternas aktuella marknadsvärden.

Bokslutskommentarer

Koncernens bokslut, som har upprättats enligt förvärvsmetoden, omfattar, förutom moderbolaget, samtliga de bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt äger mer än 50% av aktierna. Anskaffningsvärdet av aktier och andelar i dotterföretag har eliminerats mot resp. dotterföretags egna kapital vid förvärvstidpunkten inklusive obeskattade reserver efter avdrag för beräknad skatteskuld. Denna latent skatteskuld redovisas bland långfristiga skulder. I de fall anskaffningsvärdet överstiger det egna kapitalet vid förvärvstidpunkten avser skillnaden endera övervärden i omsättnings- och anläggningsfastigheter och har då fördelats på dessa tillgångsposter eller ett allmänt goodwillvärde vilket i så fall redovisats som särskild post bland anläggningstillgångarna.

Vid omräkning av utländska koncernbolags balansräkningar har omsättningstillgångar samt skulder omräknats efter vid årsskiftet gällande valutakurser. Övriga poster i balansräkningen har omräknats efter investeringskurs. Resultaträkningarnas poster har omräknats efter årets medelkurser med undantag för avskrivningar, som omräknats till investeringskurs. Negativa differenser har påverkat koncernens resultat, medan positiva differenser redovisats bland skulderna.

Värderingsprinciper för vissa balansposter anges i resp. not nedan.

Not 1. Fakturerad försäljning

I beloppet ingår entreprenadverksamheten med under året resultatavräknade projekt. Pågående arbeten resultatavräknas enligt de skattemässiga bestämmelserna, vilka innebär att resultatavräkning normalt skall ske vid tidpunkten för den slutliga ekonomiska uppgörelsen.

Not 2. Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar på maskiners och inventariers anskaffningsvärden har gjorts enligt plan. Avskrivningssatserna har baserats på beräknade ekonomiska livslängder. Fastigheter har avskrivits med skattemässigt högsta tillåtna belopp. Sk primärvskrivning har dock hänförs till avskrivning utöver plan.

Avskrivningssatser och avskrivningsbelopp för olika tillgångsposter utgör:

	Avskrivningssatser	Belopp (mkr)	
		Fastighetsförvaltning	Rörelsen i övrigt
Omsättningsfastigheter	1,5-2%	6,1	
Maskiner och inventarier	10-20%		32,1
Kontorsbyggnader för uthyrning	2%	2,7	
Övriga byggnader	1,5-4%		6,4
Mark och övrig fast egendom	0-1,75%		0,5
Goodwill	20%		0,4
		8,8	39,4

Not 3. Räntor

I beloppen ingår ej vissa ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till OR-koncernens byggnadslånerörelse. Dessa ingår i industri-, handels- och byggnadsrörelsens intäkter och kostnader.

Not 4. Minoritetsintressen

Minoritetsaktieägarnas andel (= 45,3%) i Gullfiber-koncernens nettoresultat och beskattade egna kapital redovisas i särskilda poster i resultat- resp. balansräkning.

Fördelningen mellan minoritetsaktieägarna och koncernen av resultat och kapital kan belysas enligt följande:

Mkr	Minoritetsandel	Koncernens andel	Totalt
Fakturerad försäljning	326,6	1.687,0	2.013,6
Rörelseresultat efter avskrivningar	30,6	135,3	165,9
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	26,0	84,6	110,6
Årets vinst	7,3	50,9	58,2
Obeskattade reserver	79,5	149,1	228,6
Beskattat kapital	42,9	404,6	447,5

Not 5. Kundfordringar

Avsättning för förlustrisker har i likhet med föregående år skett efter individuell prövning.

Not 6. Lån och ansvarsförbindelser avseende bolaget närstående personer

I diverse fordringar ingår följande lån för vilka uppgiftsskyldighet föreligger:

Dotterbolagen

AB Hindus: Lån till styrelseledamot i moderbolaget		455 tkr
AB Flottbron:		
Lån till styrelseledamot i AB Industrivärden	25	
Lån till styrelseledamot i koncernbolag	9	
Lån till styrelseledamot i koncernbolag	6	40 tkr
Gullfiber AB:		
Lån till VD i dotterbolag, styrelseledamot och styrelsesuppleant i moderbolaget		5 tkr

Samtliga lån är lämnade före ikraftträdandet av den bestämmelse som inskränker rätten till långivning o.d. till bolag närstående personer. Gullfiber AB har med länsstyrelsens medgivande ingått borgen för en styrelseledamot och en styrelsesuppleant på tillhoppa 20 tkr.

Not 7. Varulager

Varulagret har värderats enligt följande med tillämpning av först in - först ut principen.

Råvaror och köpta hel- och halvfabrikat har värderats till det lägsta av anskaffnings- och återanskaffningskostnaden.

Tillverkade hel- och halvfabrikat har värderats till varornas tillverkningskostnader inklusive skälig andel av indirekta kostnader.

Erforderligt avdrag har gjorts för inkurans.

Varornas värde överstiger ej försäljningsvärdet minskat med beräknade försäljningskostnader.

Not 8. Omsättningsfastigheter

Mkr	Bokfört värde	
	1978	1977
Förvaltningsfastigheter	519,5	469,0
Förvaltningsfastigheter under uppförande	14,6	43,3
Tomtmark och exploateringsfastigheter	127,8	119,5
	<u>661,9</u>	<u>631,8</u>

Värderingsprinciperna är desamma som föregående år. Fastigheter uppförda i egen regi har upptagits till produktionskostnader, innefattande såväl direkta kostnader som skälig andel av indirekta kostnader.

Fastigheter som tillförts koncernen genom företagsförvärv har upptagits till koncernens anskaffningskostnad.

Förvaltningsfastigheterna avskrivs årligen med skattemässigt högsta tillåtna belopp. Bokfört värde överstiger ej verkligt värde.

Tomt- och exploateringsfastigheter är bokförda till sina anskaffningskostnader. Bokfört nettovärde överstiger ej verkligt värde. Årets räntekostnader för lån i dessa fastigheter har i sin helhet belastat resultatet.

Not 9. Aktier och andelar

Aktier i dotterbolag	Antal	Nom. värde	Bokfört värde
Delus	5.000	5,0	5,0
Hindus	10.000	1,0	-
JIMOR	20.000	20,0	4,9
Kilsund	149.833	15,0	24,7
			<u>34,6</u>

Förteckning över aktieförvaltningens portfölj finns på sid 11. Koncernens övriga innehav av aktier och andelar framgår av den till Patent- och Registreringsverket insända årsredovisningen och kan erhållas efter hänvändelse till bolaget.

Not 10. Goodwill

Posten består av dels under året förvärvat goodwill i Olsson & Rosenlunds AB, dels skillnaden mellan anskaffningsvärde och förvärvat eget kapital i två av Gullfiber AB:s dotterbolag. Avskrivning sker med 20% av anskaffningsvärdena.

Not 11. Maskiner och inventarier

Mkr	1978	1977
Anskaffningsvärde	331,1	233,3
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	150,4	123,3
I balansräkningen redovisat planenligt restvärde	180,7	110,0
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	45,5	28,2
Bokfört nettovärde	<u>135,2</u>	<u>81,8</u>

Not 12. Byggnader

Mkr	Kontorsbyggnader för uthyrning		Övriga byggnader	
	1978	1977	1978	1977
Anskaffningsvärde	135,7	98,6	185,2	166,0
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	8,7	6,0	37,2	32,3
	<u>127,0</u>	<u>92,6</u>	<u>148,0</u>	<u>133,7</u>
Oavskrivet belopp av uppskrivningar	-	-	5,5	5,9
I balansräkningen redovisat planenligt restvärde	127,0	92,6	153,5	139,6
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	8,0	6,8	37,3	34,7
Bokfört nettovärde	<u>119,0</u>	<u>85,8</u>	<u>116,2</u>	<u>104,9</u>
Taxeringsvärde	89,0	77,0	216,8	204,0

Not 13. Mark och övrig fast egendom

Mkr	Jordbruks- och skogsfastigheter		Mark, markanläggning, grusfyndigheter	
	1978	1977	1978	1977
Anskaffningsvärde	2,5	2,5	33,0	31,5
Akkumulerade av- och nedskrivningar	2,0	2,0	3,9	3,5
	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>29,1</u>	<u>28,0</u>
Oavskrivet belopp av uppskrivningar	0,5	0,5	2,9	2,9
I balansräkningen redovisat planenligt restvärde	1,0	1,0	32,0	30,9
Taxeringsvärde	6,7	6,7	37,5	36,4

Not 14. Övriga kortfristiga skulder

Häri ingår garantiavsättningar motsvarande beräknade garantikostnader för resultatavräknade projekt, för vilka garantitiden ej utgått.

Not 15. Pågående arbeten

I nedlagda kostnader för pågående entreprenadarbeten ingår till respektive objekt direkt hänförliga kostnader. Kostnader för administration ingår ej. Nedskrivning har gjorts för beräknade förluster. I faktureringssumman ingår förskott.

Not 16. Konverteringslån

Lånet löper med 8% årlig ränta. Rätt att påkalla konvertering till aktier inträdde den 12 juni 1978. Konvertering sker till en aktiekurs av 180 kr, dvs ett skuldebrev å nom. 180 kr berättigar till en aktie. Fram till bokslutsdagen hade genom konvertering utgivits 31 nya aktier.

Lånet förfaller till betalning den 31 mars 1987. Bolaget har dock rätt att - efter senast fyra månader dessförinnan verkställd uppsägning - den 31 mars under något av åren 1983-86 återbetala hela det återstående kapitalbeloppet.

Not 17. Avsatt till pensioner

Avsatt belopp överensstämmer med den försäkringstekniskt beräknade skulden med undantag för pensionsåtaganden redovisade under ansvarsförbindelser, 0,6 mkr.

Not 18. Latent skatteskuld

Skulden motsvarar 50% av den del av dotterbolagsaktiernas anskaffningsvärden som eliminerats mot obeskattade reserver.

Not 19. Förändringar av eget kapital

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1978	1977	1978	1977
Bundet eget kapital				
Enligt balansräkning ultimo 1977 och 1976	221,0	220,6	188,0	188,0
Överfört från fritt eget kapital	3,1	0,4	-	-
Enligt balansräkning ultimo 1978 och 1977	<u>224,1</u>	<u>221,0</u>	<u>188,0</u>	<u>188,0</u>
Fritt eget kapital				
Enligt balansräkning ultimo 1977 och 1976	163,1	140,8	130,8	123,2
Avsatt till bundna fonder	- 3,1	- 0,4	-	-
Utdelning till Industrivärdens aktieägare	- 30,4	- 28,9	- 30,4	- 28,9
Årets resultat	50,9	51,6	37,9	36,5
Enligt balansräkning ultimo 1978 och 1977	<u>180,5</u>	<u>163,1</u>	<u>138,3</u>	<u>130,8</u>

Not 20. Aktiekapital

Aktierna i AB Industrivärden består av A-, B- och C-aktier enligt följande fördelning:

2.626.716 A-aktier å nom 50 kr	131,3 mkr
373.315 B-aktier å nom 50 kr	18,7 mkr
120.000 C-aktier å nom 50 kr	6,0 mkr
	<u>156,0 mkr</u>

Varje A- och B-aktie berättigar till en röst och varje C-aktie till 1/10 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

C 72000 BU
C 48000 FRID

120.000
2.626.753
373.316
3.120.068

156.003.400

Not 21. Medelantalet anställda i koncernen

Fördelningen på arbetsställen och länder har varit följande:

I Sverige	1978	1977
Stockholm	1.406 ¹⁾	1.522 ¹⁾
Bjuv	1.217	1.087
Timrå	570	515
Luleå	540	576
Göteborg	422	465
Uppsala	323	302
Lund	282	312
Sundsvall	172	206
Borlänge	167	149
Katrineholm	144	141
Kalmar	143	112
Heby	139	139
Karlstad	102	105
Alvesta	52	59
Örnsköldsvik	44	39
Västervik	40	51
Ale	39	39
Örebro	38	40
Norrälje	36	48
Linköping	32	25
Malmö	31	57
Gävle	30	33
Södertälje	24	11
Piteå	21	19
Upplands Väsby	21	-
Övriga	113	137
Summa i Sverige	<u>6.148</u>	<u>6.189</u>

I utlandet	1978	1977
Norge	66	82
Finland	23	138
USA	11	10
Västtyskland	11	11
Storbritannien	8	7
Frankrike	5	4
Portugal	5	2
Belgien	4	4
Danmark	3	3
Österrike	2	2
Summa i utlandet	<u>138</u>	<u>263</u>
Totalt antal	<u>6.286</u>	<u>6.452</u>

¹⁾ Varav i moderbolaget 7

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1978.
Granskningen har utförts enligt god revisionsred.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker,

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i
förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas
ansvarsfrihet för år 1978.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen
och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm 1979.04.06

Torsten Lilliestierna Tore Henckel
Aukt. revisor